

pa eno leto. Rodbini od štirih članov je potrebno 8020 levov, v resnici pa prejema učitelj s 30 leti službe in štiričlansko družino 2600 levov, a učitelj s 5 leti službe 2100 levov. Te številke dovoljno pokazujejo bedo tamošnjega učiteljstva. Učiteljice se morejo poročiti z učitelji, ne da bi pri tem izrubile službo. V slučajih pa, da poroči neučitelja, mora zapustiti šolo. Ne dovoljuje se imeti nezakonsko deca in živeti v privatnem zakonu. Porodniški dopust traja 3 mesece.

Najbedneje je učiteljstvo Rusije. Nobenehga reda ni v plačevanju plač po občinah. Učitelj pride v vas in se dogovori s predstojnikom za plačo, ki sestoji v mali količini črvencev in gotovi količini poljskih oridelkov. Da bi zamogel podati točno sliko bede ruskih tovarišev, bi mo-

ral spis razširiti skoroda v nedogled. Zato o Rusiji mogoče kdaj pozneje.

Da zamoremo oceniti razmerje učiteljskih plač v raznih državah moramo primerjati plače po njih kupno moči in ceni. Na podlagi izračunavanja, kako lahko shaja učitelj s svojo plačo v svoji domovini, se je došlo leta 1925, do zaključka, da je Švica najbolj zagotovila gnotni obstoj učiteljstva a najslabše so situirani tovariši v Rusiji. Ostale države varirajo v temle redu: 1. Švica, 2. Angleška, 3. Zedinjene države, 4. Holandska, 5. Švedska, 6. Kitajska, 7. Finska, 8. Nemčija, 9. Spanija, 10. Mandžurska, 11. Francija, 12. Luksemburška, 13. Rumunija, 14. Čehoslovaška, 15. Jugoslavija, 16. Belgija, 17. Litvanska, 18. Estonska, 19. Japonska, 20. Portugalska, 21. Italija, 22. Lotiška, 23. Bolgarija in 24. Rusija.

Splošne vesti.

— **Organizacija in uredba pouka zaslišnih šol v ljubljanski oblasti.** Z odlokom z dne 24. novembra 1926. O. N. br. 33.661. je gospod minister prosvete v zvezi s svojim odlokom z dne 9. avgusta 1926, O. N. br. 8120, in na osnovi člena 28. zakona o proračunskih dvanaestih za mesec IV.—VII. 1925 odločil za zasilne šole v ljubljanski oblasti: 1. Zasilne šole obiskuje deca od izpolnjenega 7. do izpolnjenega 14. starostnega leta po trikrat tedensko. 2. Učenci (učenke) 1. in 2. šolskega leta tvorijo en razred s skupno 9 tedenskimi učnimi urami (vsako šolsko leto zase), učenci (učenke) 3. do 7. šolskega leta zopet en razred s skupno 12 tedenskimi učnimi urami (3 in 4. šolsko leto zaeno, 5. do 7. šolsko leto zaeno). 3. Pouk se vrši po tem učnem načrtu: I. razred; verouk 1 uro, učni jezik 4 ure, začetni stvarni pouk 1 uro, računstvo 3 ure, skunaj 9 ur. II. razred; verouk 2 uri, učni jezik (slov. 3, srb. hrv. 1) 4 ure, zemljepis in zgodovina 2 uri, računstvo 3 ure, spoznavanje prirode 1 uro, skunaj 12 ur. 4. Z ozirom na predpise ministrske uredbe z dne 8. junija 1883 se po čl. 21. državnega osnovnošolskega zakona z dne 14. maja 1869, odnosno z dne 2. maja 1883 na zaslišnih šolah ne dovoljuje ponavljane šole kot šolska olajšava. 5. Učitelji zaslišnih šol morajo voditi vse uradne knjige in snise kakor upravitelji rednih šol in so v tem svojem poklicu podrejeni sreskim šolskim nadzornikom (sreskim polglavariem).

— **Za profesorja državnega moškega učiteljskega v Ljubliani** je imenovan dr. Fran Kos, kustos muzeja v Ljubliani ter pridelen zopet za kustosa v muzeji.

— **Razpis učiteljskih služb na osnovnih šolah v ljubljanski oblasti.** (Popravek). Na osnovni šoli v Kostanjevici, srez Krško, se razpisuje služba za učitelja in ne za učiteljico. Na osnovni šoli v Brežicah se preklicuje razpis službe za učiteljico.

— **Vzglyedno učiteljsko društvo** je ormoško. Te dni je poslalo Učit. domu v Mariboru imenik članstva ter nakazalo obenem za vsakega člana 100 Din članarine za leto 1926. Skupno torej 4900 Din. Da, ko bi bila vsa društva in vse šole take, na bi prihodnje spomlad stavili svoji dom!

— **Odborova seia učiteljskega društva za ljub. okolico** se vrši v torek, 28. t. m. ob 10. uri v prostorih poverjeništvu UJU. Pričakujem točne udeležbe. **Predsednik.**

— **Članstvu učiteljskega društva za mariborski šolski okraj** se naznanja, da so vsled nimosti dobile vse večrazrednice v okraju od podpisane nalos da do 22. t. m. stavijo predsedništvu želje in predose glede novega šolskega zakona po navodilih »Učit. Tov.« šte. 17. Ker ta mesec ne zborujemo, vabim s tem tudi vse ostalo članstvo k sodelovanju. — Vsa šolska mesec poberejo nt. poverjeniki, in sicer od rednih članov po 14 Din., od poročenih učiteljic 7 Din., od učiteljic ženskih ročnih del 10 Din in od upokojencev 8 Din. — Dne 5. t. m. je minil termin za dolžnike. Sedaj dobijo za mudniki še opomin, do 5. januarja pr. l. bo na izterjaval samo še odvetnik. — Glede prispevkov za Učit. dom se bomo dogovorili na januarskem zborovanju. — V smislu člena 114. t. »v« bodočeva šolskega zakona o narodnim školama želi vsemu včlanjenemu učiteljstvu »Veselo novo leto« — **Šitanec, predsednik.**

— **Plače učiteljske na Češkem.** Učiteljske plače na Češkem so na novo regulirane in se sedaj vrše prevedbe na nove plače. Vsak učitelj dobiva letno

plačo, krajevno in rodbinsko doklado. V splošnem je učiteljstvo za 30—40% boljše plačano kakor pri nas (t. i. preračunano v dinarjih). Ako pomislimo, da so tam življenjske razmere mnogo ugodnejše, lahko trdimo, da je čehoslovaško učiteljstvo za 70—80% na boljšem kakor v Jugoslaviji.

— **Nadprodukcija učiteljstva v Čehoslovaški.** Na tisoče mladih učiteljev (ic) je na Češkem, ki so brez služb, ker so vsa mesta zasedena. Učiteljske organizacije se obračajo na vse strani za pomoč, ker smatrajo to za svojo dolžnost. Predvsem prosijo starejše tovariše, da oredo v penzijo in preduste mesta mlajšim.

— **Organizacija učiteljev - skavtov** ima na Češkem, ki prireja vsako leto večja potovanja po Evropi. V minulih počitnicah so potovali po Italiji in v Tunis. Potovanja je trajalo 7 tednov in je stalo vsakega udeleženca do 4—5000 dinarjev.

— **Pedagoške potovalne knjižnice** ustanavlja društvo Komensky in jih razpošilja v razne kraje, kjer je več učiteljev in drugih ki se hočejo nadalje izobraževati v pedagoški in filozofski stroki. Društvo je dobilo v to svrhu tudi državno podporo.

— **Za rokotorni pouk v predbožični dobi** priporočam izrezovalno polo »Božične jaslice«, katero je pod naslovom »Weihnachtskrippe - Modellierbogen«, prav enostavno sestavil akad. slikar Udo Weith ter se (komad po 24 Din brez carine!) naroči pri »Österreichische Staatsdruckerei Wien«, s kratkim navodilom. Morda isto naroče tudi posamezni učenci, v lahkoto pa krami šolski svet vsaj po en komad za vsak razred, in sicer potom bližnje knjižarne. Poiasnila daje (za vse slučaje soriema tudi naročila) **Mirko Vauda**, šolski upravitelj pri Šmarjeti ob Pesnici. Ne zabite pri carinarni zanositi za to — kot rokotorno učilo — carinske oprostitve.

— **Učiteljskim zborom mariborskega šolskega okraja**, ki sem ih ex praesidio poveril, da stavijo do 22. t. m. semkaj svoje predose k načrtu novega šolskega zakona obveščam, da bodo to storili lahko šele na društvenem zborovanju 8. januarja pr. l. in to z ozirom na politično konstelacijo vsled katere smo gotovo pridobili na času. — **Predsednik.**

— **Koliko je vseh državnih uradnikov?** Dočim se trdi da znaša število državnih nastavlencev 170.000 navaia finančno ministrstvo da ih je po sedanjem proračunu 149.833, računajoč sem tudi vse dnevničarje služitelje, orožnike in uslužbence finančne kontrole. V novem proračunu je predvidena redukcija uradniškega kadra za 29.833 oseb ter bo kot najvišje število državnih nameščencev predvideno v proračunu 120.000 oseb.

— **Sredstva za deinfekcijo šolskih prostorov** izdehuje **CHEMOTECNA**, družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču tvrde A. & E. Skaberne).

— **Vsakdo se mora boriti za eksistenco**, in ta boj ni lahek. Ali je čudno, če omaga oče, mati? V najlepši dobi, ko so otroci še nepreskrbljeni, že prihaja strahotna starost, ker ni zdravja. Kje so vzroki? Ali ste se že kdaj vprašali: »Ali si s čim izpodkopavam zdravje.« Ali se zavedate, da jemljete če tudi po malem strupe, ki vgrizejo na Vašem zdravju? Čisto »nedolžna« kava vam že poranja srce in draži t. i. ubija živce. In še ne prenehate! — Če piete mesto prave kave ŽIKO, se boste čudili ugodnim posledicam. Prepričajte se, boste, da ni mogoče doseči zdravja naenkrat, temveč da je treba graditi v malem.

Naša društvena zborovanja.

Tudi novomeška in kranjska podružnica Slomškove zveze sta likvidirali. — Vsi člani so vstopili v UJU. — Zborovali so skupno pri novomeškem in kranjskem društvu. — Sreska društva so že pričela z razpravami o osnutku novega šolskega zakona.

Vabila

— **Društvo slovenskih učiteljic v Ljubliani** ima svoji redni občni zbor v nedeljek, dne 27. decembra ob pol desetih uri na dekliški šoli pri Sv. Jakobu. Dnevni red: Poročilo društvenih funkcioark. Načrt za ženska ročna dela. Volitve. Slučainosti.

Poročila:

+ **Kranjsko učiteljsko društvo** je zborovalo v torek dne 7. decembra 1926 ob 9. uri v Smartnem pri Kranju. Navzoči so bili 73 člani.

Tov. predsednik pozdravi navzoče, se posebel pa vstopilše člane Slomškove zveze, ki je pravkar pred pol ure formalno likvidirala v prav tem poslopiju. Pojasnjuje položaj za skupno delovanje. Opozarja na politično delovanje in odobrava strogo stanovsko organizacijo. Omenja anti-deklaracijo in povdarja dejstvo glede nevnešenja načela o narodnem in državnem edinstvu. Le s stanovsko organizacijo si pridobimo ugled pri ljudstvu in pri nadrejenih oblastih. Nadalje omenja naše udruženje, v katerem so včlanjeni celo frančiškani in nune.

Dopisi. Prečita pismo sreskega prosvetnega referenta, s katerim se imenovanj opravičuje zaradi svoje današnje odsotnosti. V istem pismu pa nam zagotavlja svojo pomoč glede prireditve okrajne razstave. V drugem pismu nas prosi, naj najdemo kak modus za zblizanje s skupino tovarišev, ki se je od nas odcepila. 15. XI. je došel dopis tov. Šmajdka in Germeka, v katerem nas pozivata, da se izrečemo za narodno in državno edinstvo.

Tov. tajnik čita zapisnik seje občnega zbora z dne 4. 10. 1926 v Kranju glede skupščinskega poročila v Celju, ki se je s par pristavki vzel v vednost.

3. Drž. skupščina. Tov. Malenškova nam je podala svoje poročilo o državnj skupščini v Beogradu, ki je bilo sprejeto z aplavzom.

4. Okrajna razstava. Tov. Lovše nam je podal kaj lepe smernice v svrhu prireditve okrajne razstave, raznih prireditelj in manifestacije pred spomenikom kralja Petra I. Osvoboditelja v Kranju. Po živahni in vsestranski debati smo sklenili, da priredimo okrajno razstavo meseca junija v Kranju.

5. Revizija opisov za kranjski šolski okraj se izvriši in ves material se zbere v svrhu izdaje brošure v ugodnem času. V to svrhu imamo na razpolgo prav lepe slike in tostavne kljšeje. 6. Šolski zakon je obravnaval tov. predsednik. Pri posameznih točkah se je vnela prav živahna in interesantna stvarna debata. Spremembe v zakonu se pošljejo na merodajno mesto v svrhu vpoštevanja.

Pri slučajnostih se je oglašil k besedi tov. Vider, ki se je zahvalil za pozdrav vstopilšim članom in se zahvaljuje tudi vsem tistim, ki so pripomogli do skupne stanovske organizacije.

Pevski zbor. Pri 4. točki smo sklenili, da se ustanovi okrajni pevski zbor in koncert. Zaradi tega prosimo vse tovariše- pevce in tovarišice- pevke, da se zglase pismeno pri tov. Lovšetu v Podbrezjah najkasneje do Božiča in naj navedejo, kateri glas pojejo. Isto naj store godbeniki pri tov. Paternostu v Trzicju in naj navedejo, kateri instrument igrajo in zmožnosti (I., II., ... vijolina). Po dovršenem dnevnem redu smo se sešli na prijaznem Gaštelju, kjer nam je pripravila gospa Šmidova, soproga bivšega tov. Azmana, prav okusno in ceno kosilo. Zapeli smo par pesem, nakar smo se bratski poslovlili z upanjem, da bo rodilo naše delo zaželeni uspeh in odšli smo zopet v naša zatišja, črpat novih moči za nadaljno delo. **Tajnik.**

+ **Novomeško okrajno učiteljsko društvo** je zborovalo v torek 7. t. m. ob pol 10. uri v novomeški osnovni šoli. Zborovanja so se udeležili tudi bivši člani »Slomškove zveze«, ki je isti dan likvidirala, dalje g. poverjenik A. Skulj iz Ljubljane in tov. A. Mervič, ravnatelj mešč. šole v Ribnici. Udeležba je bila kljub izredno slabemu vremenu zelo povoljna.

Preds. Pirnat otvori zborovanje, pozdravi navzoče, prav posebno še goste ter preide na dnevni red.

Čitanje zadnjega zapisnika: Tov. tajnik prečita zapisnik odboroje seje z dne 6. nov. 1926 tičeče se konstituiranja novega odbora.

Podpis »Pristopnih izjav«: Pristopne izjave se razdele v podpis vsem navzočim.

Osnova zakona o narodnim školama: Tov. predsednik je zovdaril, kako važno je sodelovanje učiteljstva na novem učnem načrtu. Po daljši debati se je izvolila anketa z nalogo, da pretrse projekt zakona o narodnim školama in pošlje izpreminjalne predloge poverjeništvu. V anketu so bili izvoljeni sledeči: Claričjeva, Grudnikova, Grudnik, Grad, Ivanetič, Menard in Pirnat.

O šolskih vrtovih: Tov. poverjenik je v svojem mojstrsko zasnovanem referatu očrtal v splošnem vse panoge vrtnarstva, opozarjaljo prav posebno na napake, ki jih zagreši učiteljstvo, ko si napravlja šolske vrtove. Za vseskozi poučljivo in praktično podano poročilo je žel tov. Skulj iskreno zahvalo in priznanje.

Zgodovina, naša učiteljica: Izredno veliko zanimanje je vzbudilo predavanje tov. Merviča. Predavatelj je v lepih, izbranih in tehtno prevdarnih besedah podal celotni zgodovinski razvoj antične kulture. Zagovarjal je nje vrline, bičal nje napake ter primerjal, kako malenkostna je današnja kultura v primeri s staro antično v vsakem oziru. Prisotni so tudi zelo pazno sledili premišljeni podanini pedagoškim smernicam, ki naj bi vodile slednjega vzgojitelja pri podavanju tako važnega predmeta. Predavanje je bilo zelo stvarno, živahno, polno prispevob, šegavosti in mičnosti. Članstvo se je v naprej veseli nadaljnega predavanja tov. Merviča, ko bo na prihodnjih zborovanjih razpravljal v tem pravcu srednji in novi vek. Ogromen aplavz je oddolžil tov. Merviča za trud, ki ga je imel pri razmotrivanju tako lepega predavanja.

Slučainosti: Tov. predsednik ponovno apelira na navzoče, da naj kar v največjem številu pristopajo k »Učit. tiskarni« in »Učit. Samopo-

moče. Pripomnil je nato navzočim, da morajo prispevati po 2 Din za natis novega učnega načrta. Zelo je priporočal nadalje, naj se učiteljstvo naroči na »Kosmos«, ki razpošilja poljudno pisane knjige in zvezke, kateri so prav uporabljivi pri pouku. Zelo živahna debata se je razvnela pri razmotrivanju o tečaju za ročna dela. Članstvo sklene, naj se napravi vloga na »Prosvetni oddelek« za dovoljenje, da se ta tečaj vrši v Novem mestu za vse učiteljstvo novomeškega okraja. Končno je tov. blagajničarka zahtevala, da članstvo v najkrajšem času poravnava zaostalo članarino letošnjega leta, ker sicer ni mogoče polagati točnih računov.

Prihodnje zborovanje bo 8. januarja v Novem mestu, kar se pravočasno objavi v »U. T.« — Ker drugih predlogov ni bilo, zaključit tov. predsednik zborovanje ter se zahvali vsem navzočim za tako lep obisk. **Tajnik.**

+ **Zborovanje učiteljskega društva za Maribor** in bližnje okolice dne 28. okt. 1926 ob pol 9. uri na III. deški osnovni šoli v Mariboru.

Predsednik tov. Skala otvori zborovanje, pozdravi novodošla člana tov. Loparnika in J. Samca ter poda besedo tov. g. nadzorniku Tomaziču, ki govori o novem učnem načrtu.

Uvodoma omeni, da so se o novem učnem načrtu posvetovali itak že šol. upravitelji, da ga je pa naprosil predsednik učit. društva, naj razpravlja o tem tudi na učiteljskem zborovanju.

1. Razdelitev ur. Novi urnik se deloma ujema s starim, predpisuje pa nekaj ur več. Nemščina odpade v 3. in 4. šol. letu. Poučuje se šele od 5. šol. leta dalje, tedensko po 3 ure, ker veljajo za višja šol. leta še stari predpisi. Glede urnikov še pripomni, naj se ne pišejo preveč detaljirano, n. pr. za učni jezik le »Jezikovni pouk« in ne »Citiranje«, »slovnica« itd.

2. Snov v splošnem. Glavna hiša učnega načrta je, da je snov preuranjena in da jo je preveč za štiri šol. leta. Ima pa to vrtilno, da upošteva delovni princip ter celokupni in domorodni pouk; vsebuje pa tudi metodična navodila.

Novi učni načrt naj bo okvirni načrt, ki se preizkuša v tekočem šolskem letu.

Nato govori g. poročevalec o posameznih predmetih in daje pojasnila na razna vprašanja.

Tov. Alt opozarja na učni načrt avstr. republike, ki daje dragocena metodična navodila ter meni, da bi bilo dobro, če bi tudi naš načrt vseboval metodične smernice.

Pri razgovoru o rokotornem pouku se oglašil k besedi tov. Robnik, strokovnjak v tem predmetu, ki izjavi, da je rokotorni pouk po novem učnem načrtu neizvedljiv. V kratkih potezah očrta na svoj karakteristični, nazorni in šegavi način stopke in snov rokotornega pouka v štirih šol. letih. Njegovemu izbornemu poročanju so tovariši sledili z največjo pozornostjo in so mu izrekli zahvalo z burno odobravanjem.

Tov. Malenšek poziva tov. Robnika, naj priobči svoj govor v »Popotniku«, da bodo imeli korist tudi drugi člani; tov. Rode pa predlaga, naj zaprosi učit. društvo tov. Robnika, da priredi tečaj za rokotorni pouk. Končno dostavi g. nadzornik Tomazič, naj si vsak učitelj izdela poizkusni učni načrt in naj beleži vanj svoja opazovanja in izkušnje. Tov. Hren opozarja na način, kako se je ta učni načrt priredil in odredil. Zgodilo se je to brez sodelovanja učiteljstva in kar čez noč. Domneva se, da je ta načrt je poizkus, kako bi se dala učna obveznost skrajšati na štiri učna leta.

Sklene se protestirati proti ignoriranju učiteljstva in organizacije pri sestavljanju učnih načrtov.

Tov. Grčar stavi predlog, naj se izbere izmed članov odsek, ki se bo bavil s tem načrtom. K predlogu se oglašil več tovarišev. Slednjič se sklene, da tvoriyo odsek upraviteljev vseh šol.

Po kratkem odmoru se nadaljuje zborovanje.

Tov. predsednik pozove one, ki ne dobivajo redno stanovskih listov, naj oddajo pri njem svoje naslove.

Tov. blagajničarka prosi zamudnike, da poravnajo članarino.

Dopisi. 1. Dopis pov. UJU Ljubljana javlja sejo vseh poverjenikov UJU v Zagrebu in objavlja dnevni red te seje. 2. Dopis glede preureditve lista (U. T.) po želji članstva. 3. Dopis glede ustanovitve »Djačkega doma« v Beogradu.

Tov. Grčar poroča o diskusijskih sestankih in se izjavi, da je pripravljen tudi letos nadaljevati s predavanjem o prijavljenih temah pod pogojem, da se priklasi vsaj dvajset poslušalcev.

Tov. Kutin predlaga naj bi se na prihodnjem zborovanju razpravljalo o našem gnotnem vprašanju.

Tov. Cvetko stavi sledeči predlog: »Pov. UJU Ljubljana naj pravočasno in na merodajnem mestu poskrbi, da se šol. upraviteljem in učnim osebam vobče v novem šol. zakonu zagisura okrnjena pravica do naturalnega stanovanja.

Ker je bil dnevni red izčrpan, je zaključil predsednik zborovanje.

Anton Skala, predsednik. S. Rode, tajnik.

+ **Učiteljsko društvo za mesto Ptuj** in ptujski šol. okraj je zborovalo 4. decembra v Ptujju ob navzočnosti 72 članov.

Po pozdravu novodošlim članom in čestitki tovarišem, ki so prebili usposobljenosti izpiti, otvori tov. predsednik zborovanje.

Po prečitanem in odobrenem zapisniku se obravnavajo dopisi.

Proračun. Tov. blagajničarka poda proračun za dobo od 1. januarja do 28. junija 1927. Črtati so se nameravale nekatere postojanke, a so ostale v proračunu radi ugovora nekaterih članov. Proračun se je odobril.

Referat. Tov. Sterk prednaša svoj referat: O slaboumnih. To temo si je izbral, ker se sedaj ustanavlja v Zagrebu prvi zavod za slaboumne. Obravnaval je tov. svojo temo iz medicinskega in pedagoškega vidika. Podatke za referat je dobil iz medicinskih knjig, od zdravnika strokovnjaka ter na licu mesta, prisostvoval je pouku slaboumnih. Prednašano snov je tov. pojasnjeval z risbami, ki jih je sam napravil. Obče priznanje mu je bila zahvala.

Predlogi, slučajnosti. Vsled pritožbe trgovcev radi uporabe enotnih zvezkov je tov. Zolnir pojasnil zadevo na podlagi tozadevnih zakonov bivše Avstrije ter predlagal, da se naprosi veli-

ki župan, odnosno ministrstvo prosvete, da izda v zadevi potreben odlok.

Tov. Kunst opozori, da je došla prva pošiljka plastilin-gline. Dobe jo šole, ki so jo naročile v okraju pa tudi izven njega.

Predloga: Učiteljsko društvo za mesto Ptuj in ptujski šolski okraj protestira proti uvedbi denarnih nagrad za odlične učence, ker take nagrade odvajajo učence od onega plemenitega tekmovanja, kojemu je nagrada notranje zadovoljstvo in so torej iz vzgojnega vidika nepriljubljive. Predlog je bil soglasno sprejet.

Graja se namera poverjeništvu, da bi se pošiljal slov. poslancem brezplačno »Učiteljski Tovariš« radi njih informacije. Ker se poslanci o učiteljskih razmerah lahko informirajo brez stroškov poverjeništvu, se isto pozove naj se nakana opusti.

Predlog tov. Šerona, da naj se vrše društvena zborovanja vsak drugi mesec, propade.

Pretnos osnutka osnovno-šolskega zakona oskrbi pedagoški odsek.

Za snujoci se pevski zbor pod vodstvom prof. glasbe g. Pahorja, sta se priglasila šele dva tovariša.

Prihodnje zborovanje, ki bo občni zbor, se vrši meseca januarja.

V. Kaukler, t. č. tajnik.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 16. oktobra 1926 na Rečici ob skoro polnoštevilni udeležbi; navzočih je bilo tudi precej gostov.

Pred dnevnim redom je pojasnjeval šolski nadzornik V. Pulko nov učni načrt in razdelitev učnih ur. Navzočim se zdi učni načrt za 4 šolska leta preobširen in bati se je mehaniziranja pouka, če ostane pri tem zlasti v realijah. Zborovalci so si ogledali tudi zbirko mineralij in Novakovo »Risavanje«, ki vsebuje mnogo snovi za rokotvorni pouk.

Nato otvoril predsednik zborovanje. **Zapisnik**, ki ga je prečital tajnik tov. Tratnik, se odobri.

Dopisi. Pristop k Učit. tiskarni je prostovoljen. Iz kulturnih društev ne izstopimo, pristopi pa društvo k Zvezi kulturnih društev. Obremenitev društvene blagajne z raznimi tiskovinami, članom ni všeč. Ravnotako tudi ni dobro, da se pričena poslovno leto s 1. julijem. Premestitve in nova nameščenja se vrše v poznejših mesecih in na novo pristopajoči članj dobivajo necelotne letnike društvenih listov; tudi imenik članov je mogoče urediti šele novembra ali decembra.

Poročilo o pokrajinski skupščini v Celju sta podala delegata Dolinar in Pulko. Ta je tudi pojasnil, kakaj je v imenu gornjegrajskega učiteljskega društva zahteval sprejetje izjave o narodnem in državnem edinstvu v deklaraciji. Članj so postopanje obeh delegatov soglasno odobrili.

Tov. Zemljic in Kogojeva prijavljata izstop iz UJU, ne vsled preselitve, ampak iz znanih vzrokov.

Celjsko učiteljsko društvo je zborovalo 13. novembra t. l. v Celju. Od 144 članov je bilo navzočih 120.

Tov. predsednik prisrčno pozdravlja članstvo sosednjega Savinjskega učiteljskega društva, ki se udeležuje zborovanja. Omenja idealizem, s katerim učitelstvo doprinaša žrtve za poglobitev izobrazbe v prid šoli tudi v tem času, ki nam za delo ne daje pravičnega priznanja.

Dopisi. Dijaškemu domu v Beogradu nakaže društvo znesek 50 Din in vrne bloke, ker je nujne, da čimprej zgradimo konvikta v Mariboru in Ljubljani. V zadevi s »Sadijarjem« se je sprejela na znanje uredniškova izjava.

Izrazilo so se želje, kako naj bo urejevan »Učiteljski Tovariš«.

Novo učne načrte je premotrival tov. nadzornik g. Lj. Černež. Naglašal je, da je treba slediti smislu načrtov in tekom tekočega šolskega leta dognati, v koliko bi bili ti potrebni izpremembe. Podajal je praktične nasvete in odgovarjal na razna vprašanja. Izrazil je potrebo, da pri sestavi definitivnih učnih načrtov, ki naj sledi uveljavljenju novega šolskega zakona, sodeluje tudi učitelstvo.

Predavanje tov. strokovnega učitelja g. G. Šilaha o »Obrisu Adlerjeve individualne psihologije« je žal odpadlo.

Sprejela se je resolucija:

Celjsko učiteljsko društvo smatra, da doseganje vodstvo Saveza državnih uradnikov v Beogradu ne uživa popolnega zaupanja državnega uradništva, ker doslej ni znalo s potrebno smotrenostjo in odločnostjo voditi državnega uradništva v borbi za moralne, pravne in gnotne pravice. Društvo hoče sklepati o obveznem vstopu v O. Z., ko najde v vodstvu Saveza dovolj garancije za uspešnejšo obrambo interesov državnega uradništva.

Članarina se s 1. januarjem 1927 zniža za redno članstvo na 130 Din, za poročene učiteljice na 60 Din in na staroupolnoce na 50 Din letno. (Razliko pri slednjih nosi društvo). Končno je tov. Volavšek stavil konkretne predloge, kako naj se v društvu uredi plačevanje članarine, da plačujoče članstvo vsled netovarištva posameznikov ne bi trpelo škode. — R.

Podpirajte prosvetni sklad!

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka bes. da 50 par. — Najmanjši znesek Din 5.—

NOVA ŠOLSKA TABLA dvojnja, na škrpilih, se ugodno proda. Ponudbe na upravo U. T.

UPRAVA ZVONČKA ima več vezanih in nevezanih letnikov na prodaj in sicer boljše vezane à 60.— Din, navadno vezane à 45.— Din in

nevezane à 30.— Din. Dalje ima nešteto posameznih števil vseh letnikov à 3.— Din komad na razpolago.

Z LAHKOTO DOSEŽATE DOBRE USPEHE PRI POUKU. ako imate uvedene ročne zemljevide kulturnih

Nova napredovanja, imenovanja, upokojitve itd.

—I. Napredovanja. V 3. grupo II. kategorije: Justina Hiti, Marija Sušnik, Milko Rainer, Julija Kancler-Hočevar, Bogomir Ferk, Jelčava Kokoli. V 4. grupo II. kategorije: Stefanija Droienik, Hilda Mihelčič, Matilda Maselj, Melita Butara-Schiller, Zofija Hönigsman-Breznik, Edvard Ferenčak, Roman Gregorič, Bogomila Cerin, Alfonz Gorup, Vlasta Tomažič, Anton Vrabi, Draga Puhar, Ljudmila Karba, Stefanija Lovrenc, Avgust Medic, Terezija Pirnat, Marija Šetinec, Ivan Stopar, Alfred Sehel, Avgusta Zigart. — V 2. grupo III. kategorije: Bogumila Kubica. — V 3. grupo III. kategorije: Marija Svolišjak-Hiti.

Ferijalni Savez učiteljstva.

SLAVKO MROVLJE:
FERIJALNI POKRET IN UČITELJSTVO — CILJI IN SMERNICE.
(Dalje.)

Naša želja je, da stvorimo sličen F. S. tudi na Češkoslovaškem, na Poljskem in v Rusiji, kar bi bilo važno iz vseh razlogov za vse slovansko učitelstvo. Seveda uresničenje tega programa ne bo takoj danes ali jutri, skušali pa bomo uresničiti prei ko mogoče.

Dovolil bi si navesti naš ferijalni program za bodoče ferije:

1. Skušali bomo dobiti za časa počitnic od F. S. kako kolonijo ob morju s polnim inventarjem, kamor bi prišli izmenoma učitelji-ferijalci vsake počitnice na oddih, ker dražjih konališč mi sotrdini ne moremo obiskovati. Prinesli bi s seboj hrano in ostalo potrebno, polovična vožnja je malenkostna, morje brezplačno. Vzeli bi tov. kuharje in kuharice, ki so gotovo dobro izurjeni in bi kuhali brezplačno, neizurjeni bi na sekali drva, pomivali itd. po sistematičnem redu z eno besedo, po istem vzorcu, kakor so preživeli dijaški-ferijalci del počitnic na Hvaru v vsestransko zadovoljnost.

2. Po večini šol imamo Podmladke Rdečega križa, treba je in delovali bomo na to, da dobimo kolonijo za otroke kierkoli, da bi bili deležni tega tudi otroci podeželskih šol, saj so potrebni oddiha, nosvečenega zdravja. Več o tem družič, ko homo govori o programu P. R. K. prihodnje šolsko leto!

3. F. S. (učit.) bo stobil v stik s F. S., učitelstvom Jugoslov. odboru na Francoskem (Pariz) in z vsemi tozadevnimi korporacijami in to bo slo vse po sreči, bo naša IV. študijska ekskurzija v prihodnjih počitnicah na Francosko. (Di- jaki so napravili pred kratkim potovanje v Anglijo, a mi učitelji nai se zadovoljujemo z našo državo ali morda celo s Slovenijo!)

4. Na vidiku bomo imeli predvsem Polisko in Rusijo, če nam da Bog zdravje in druge ugodnosti.

To bi bile glavne smernice našega programa in da ne bomo »zidali gradov v oblake« pričakujem krepke odore pri vsem učitelstvu tudi z dejanii, ne samo takrat, ko je odhod na potovanje.

Predvsem pa bodi prvi in glavni program, spoznati najprej svojo domovino in šele potem druge države.

Ker se ne more zahtevati, da bi kdo potoval dvakrat ali večkrat po isti poti iz finančnih razlogov, se obračam na vse tovariše(ice) v vseh pokrajinah, sosednih in v Sloveniji, da v drugih počitnicah prevzamejo vodstvo potovalnih programov po naši državi. Prosim, da bi se javili oni tovariši(ice) v kratkem času, ki bi bili pripravljeni prevzeti vodstvo v ta ali oni del naše domovine. Pripravljen sem jim nasvetovati v vseh ozirih, bodisi glede programa, prenočišč, proračuna itd., kar sem v malenkostnih praksah ob oriliki ekskurziji kot voditelj izkusil!

Le na ta način bi si tovariši(ice) ogledali sistematično našo državo, da bi potovali v skupinah, najbolje od 25—30

in bi ekskurzija ustrezala svoemu namenu s kolikor mogoče malimi finančnimi žrtvami!

H koncu se obračam do vsega jugoslovenskega učitelstva, da v prihodnjem šolskem letu posveti svoje moči tudi ferijalnemu pokretu in nam pridomora do projektiranih ferijalnih načrtov, upam, da ne bom ostal osamljen v Sloveniji. Posebno se obračam do onih tovarišev(ice), ki so potovali na Češkoslovaško in prejšnja leta po naši državi, da mi bodo prva opora pri ferijalnem pokretu in v tem upaniu pošiljam ferijalni pozdrav!

IZJAVA.

Podpisani Ivan Štefe, učitelj v Burkovi nad Škofjo Loko, sem objavil v »Učiteljskem Tovarišu« št. 1 od 4. avgusta 1926 na zadnji strani v tretji koloni »Poslano« kot odorto pismo gu. E. Ganglu, članu UJU, k članku »Starec tiho bodi«, v katerem sem mu podtikal bla- teno mlajših učiteljev. Ker sem se iz izpovedb prič. zaslišanih pri sodišču, prepričal, da je bilo stališče ga, Gangla utemeljeno in da sem morda kluib svojemu drugačnemu prepričanju dotične besede izgovoril v splošnem razburjenju sam, tako da se jih nisem niti zavedal, obžalujem svoi očitke v imenovanem »Poslanem« kot neosnovan ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od svoje obtožbe in mi žalitev odustil!

Ljubljana, dne 14. decembra 1926.

Ivan Štefe.

IZJAVA.

Z ozirom na spomenico z dne 31. julija 1926 Izvršilnemu odboru UJU v Beogradu podpisniki te spomenice lojalno izjavljamo, da smo z vsebino te spomenice nameravali izreči zvoli stvarno kritiko in opredeliti svoje stališče, nismo pa nameravali in nočemo s tem izreči očitka nobenega nečastnega dejanja. V kolikor je takšen očitek izrečen zoper člane poverjeništvu, zlasti zoper gg. Dimnika in Gnusa, to obžalujemo.

Podpisniki ob vztrajanju na svojem načelnem stališču še izrecno naglašamo, da niti neverjeništvu niti njegovim članom radi njihovega drugačnega načelnega stališča nismo hoteli očitati nedariotičnosti, niti jim tega ne očitamo.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1926.

Ivan Šmajdek, Luka Ječenc,
Anton Likozar, Anton Germek,
Rudolf Dostač, Rudolf Knez,
Pavel Plesničar.

Nasa gospodarska organizacija.

—Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Tov. Loize Kolenc iz Zagorja ob Savi je nakazal 2968 Din, ki mu jih je plačalo članstvo Litij-skega okrajnega učiteljskega društva. Po 48 Din so plačali(ce): Aničič Joško, Arnšek Rudolf, Bezeljak Ivan, Bezlaj-Jakulin Angelika, Cirman-Simončič Fini,

Različne tkanine za ženska ročna dela v največji izberi. Na zahtevo vzorci! **A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA**

Čerin Bogomila, Čuček-Kleinmajer Julija, Dolinar-Gospodarič Roza, Frelj Vid, Gabrovšek Ivan, Gorišek Karel, Habjan Danica, Ivančič Pepina, Kalin Marija, Kavčič Ivan, Kneisel Vida, Ko'enc Lojze, Koritzky Marica, Kovačič Maks, Koprnc-Perko Minka, Kramar Olga, Krašovec Franc, Kunstler Eluša, Leskovec Amalija, Levstik Jana, Janko in Marija, Likar-Jakše Jela, Medved Stane, Meniše-Komac Helena, Mihelčič Hilda, Mitterhammer - Sterenssek Anica, Okorn Vinko, Oelhofer Ada, Oswald Marija, Peitter-Leskovec Pav'a, Pelko Matija, Perko Venčeslav, Pivk Ciril, Plevelj Leonoldina, Prestor Julija, Ritter-Stibrich Bernarda, Samec Franc, Šlibar Franc, Štraus Marija, Schweizer Marija, Šulin Matko, Tancig Vera, Taufar Vida, Tomšič Pav'ina, Traven Albina, Turek Alma, Turnher Edmund, Turnher-Kovač Anica, Urbanc-Mi'ac Katja, Vider Mara, Vidic Franjo, Vrbič Josip in Matilda, Vrščai Zinka in Zupančič Joško. **Po 40 Din:** Golob Franc; **skunaj 2968 Din.** Polev tega so plačali **po 100 Din:** Marija Klavs, Fran Rizer in Franc Zupančič; **po 40 Din:** Marica Čibej in Anica Prestor; **po 20 Din:** Josip Aničič in Angelika Bezlaj; **po 10 Din:** Milan Tomšič in Olga Del' Cottova. Učitelstvo litijškega okraja je torej nabralo letos za Učiteljski konvikt skupa 3408 Din, kar izpričuje leto stanovsko zavešt. Da so storili isto brez izjeme vsi okraj ljublianske oblasti bi se kmalu dvignila pomembna stavba težko zaželenega Učiteljskega konvikta. Hvala požrtvovalnemu učitelstvu litijškega okraja!

Josip Kobal, blagotnik.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

—K. Gozdič je že zelen. Narodna pesem, primerna za nagrobnico. Za moški zbor harmoniziral Josip Pavšič. Založilo pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Priprosta, lahka in blagoljubna skladba, ki se bo pri pogrebnih pravtako hitro udomačila kot svojčas Devova »Vigred se povrne«. Cena prvi kupljen partituri 5 Din, če jih društvo kupi za vse pevce le 1 Din 50 p.

—K. Giovanni Boccaccio, Dekameron, Prevodel dr. Andrej Budal, III. knjiga, 1926. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, str. 258 in 29 slik. Cena broš. Din 56.—, v celo platno Din 72.— in luksurna izdaja Din 100.—, poštnina Din 3.— več.

Tretja knjiga Dekameron je pravkar izšla. Z njo je dokončano delo, ki ga je začela izdajati Tiskovna zadruga pred letom dni in podala Slovencem v jako lepi in okusni opremi klasično delo svetovne literature. Dekameron vsebuje 100 novel, katerih snov je zajeta iz ljubzenskega življenja XIV. stoletja

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatnikov
ARGUS daje informacije so valdar točne izjorne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

Rokotvorni pouk.

Vse potrebščine za KNJIGOVEŠTVO IN KARTONAŽO dobite najceneje v trgovini „ŠAGRIN“ dr. z o. z. LJUBLJA, Miklošičeva cesta 6. (nasproti Hotela Union.)

VSEM ŠOLAM IN KRAJNIM ŠOLSKIM SVETOM OFERIRAM **AMERIKANSKO PRAŠNO OLJE** BREZ DUHA, ZNAMKE HYGENIE PO NAJNIŽJIH CENAH IN VSAKO KOLIČINO **AVGUST ŽLAHTIČ** RAZPEČEVALEC AMERIKANSKIH MINERALNIH OLJNATIH PRODUKTOV **MARIBOR** SLOVENSKA UL. 2.